

Till

Finansminister *Elisabeth Svantesson*

Utrikeshandelsminister *Johan Forssell*

Infrastrukturminister *Andreas Carlson*

Minister för Civilt försvar *Carl-Oskar Bohlin*

Motsvarande brev skickas till era norska kollegor:

Finansminister *Trygve Slagsvold Vedum*

Næringsminister *Jan Christian Vestre*

Samferdselsminister *Jon-Ivar Nygård*

Justis- og beredskapsminister *Emilie Enger Mehl*

Uttalande/brev från årsmötet med Svinesundskommittén

Årsmötet med Svinesundskommittén ser med oro och viss irritation över hur situationen vid Svinesund med köer och stillastående trafik på nya Svinesundsbron inte löses utan snarare ser ut att förvärras.

Sverige och Norge är varandras främsta handelspartner med runt 470 miljarder svenska kronor i värde varje år. Både export och import har ökat kraftigt under senare år och Svinesund är den viktigaste gränsövergången för handeln mellan våra länder. Gränsen mellan Norge och Sverige är 162 mil lång och utgör samtidigt EU:s yttre gräns. Norge och Sverige har historiskt haft ett bra gränstullsamarbete och tullmyndigheterna klarerar gods åt varandra.

Situationen vid Svinesund innebär dagligen långa väntetider för att klarera gods. Köerna kostar företagen och näringslivet stora summor både i Norge och i Sverige samt att onödiga väntetider drabbar båda länders handel. Köerna över den nya Svinesundsbron är dock inget nytt problem, men ökar ändå konstant. Sedan åtta år tillbaka är det av Nordiska Ministerrådet klassificerat som ett gränshinder. Tidigare var det problem både ut och in i Sverige/EU. Nu är främst problematiken från Norge och in i Sverige/EU.

Tolletaten på norska sidan har vidtagit en rad åtgärder för att underlätta klareringen. De har till exempel introducerat elektronisk förtullning för digital gränspassage från i höstas, utökat ytan där lastbilarna kan parkera i väntan på klarering och mäter kontinuerligt väntetiden. De har också ett uppdrag som är dubbelt, det vill säga att underlätta handel samt att hindra smuggling. Statens vegvesen snabbar på genomflödet av lastbilar genom att genomföra fler trafiksäkerhetskontroller elektroniskt/digitalt.

Köerna över Nya Svinesundsbron sträcker sig under eftermiddagstimmarna över hela bron och en bra bit in på norska sidan. Varje lastbil som väntar kostar ca 1000 kr i timman. Kostnader som läggs på godset. Försenade leveranser kostar också åkarna, samt

att schemat för lagstadgad vilotid spräcks. Trafiksituationen bidrar dessutom till ökade risker ur ett trafiksäkerhetsperspektiv och en ökad belastning på miljön.

Framför allt ska inte svenska tullen bidra till att försämra för svensk import och norsk export genom att sätta upp ett byråkratiskt stängsel. Därför behöver svenska Tullverket ett uppdrag att förenkla för handel vid sidan av att hindra brott.

En ytterligare aspekt som Svinesundskommittén vill lyfta är krishanteringen. Med ett körfält med stillastående långtradare försvåras framkomligheten för räddningstjänstens fordon. Det finns också farhågor om kollision mellan fordon, där ett fordon kör in i en långtradare med farligt gods som står stilla på bron. En olycka av det slaget inträffade på E6 vid Heberg och fick till följd att bron stängdes av under en lägre period. På E6 genom Halland finns flera alternativa vägar, medan Nya Svinesundsbron är en svårersättlig pulsåder som förser stora delar av både Norge och Sverige med gods.

Ännu en aspekt är om Svinesundsbron klarar trycket av stillastående lastbilar. Trafikverket har aviserat en undersökning men den ska vara klar först år 2025.

Svinesundskommittén vill uppmärksamma regeringarna i våra länder att handeln kan förbättras och säkerheten öka genom att:

- Vägmyndigheter och tullmyndigheter i våra länder bör jobba tillsammans för att underlätta flödet av trafik vid den största och viktigaste gränsövergången mellan länderna
- Ledningen för Tullverket bör vara närvarande vid Norge/Sveriges viktigaste gränsövergång.
- Trafikverket och Tullverket bör tillsammans genomföra en ordentlig utredning och planering för att bedöma platsbehoven på nuvarande tullplan på kort sikt och analysera om det på lite sikt behövs en ny placering av svenska tullen.
- Tullverkets insynsråd bör följa utvecklingen med indikatorer om kösituationen och hur den möts med antalet anställda, antalet öppna luckor och snittväntetiden för enskilda åkare.
- Nationella regeringar och myndigheter bör prioritera och följa upp utvecklingen tills den är löst.
- Svenska Tullverket får ett uppdrag att underlätta för handeln mellan våra länder.
- Trafikverket bör få ett uppdrag att se över skyltningen för att underlätta för åkarna och minska onödigt köande.
- Statens vegvesen, Tolletaten, Trafikverket och Tullverket tillsammans med berörda kommuner, planerar för hur en nödsituation ska hanteras.

Antaget vid Årsmötet med Svinesundskommittén
Sarpsborg, fredag 21 april 2023